

AVIZ

**referitor la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în România**

**Analizând proiectul de Lege pentru modificarea și completarea
Legii nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în România,
transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.167 din
21.11.2003,**

CONSILIUL LEGISLATIV

**În temeiul art.2 alin.1 lit.a din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din
Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,**

**Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații
și propuneri:**

**1. Proiectul de lege are ca obiect modificarea și completarea
Legii nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu
modificările și completările ulterioare, în scopul corelării acestui act
normativ cu directivele europene în domeniu.**

**Noutățile aduse prin proiect constau în extinderea noțiunii de
asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse
terților prin accidente de autovehicule, atât pe teritoriul României, cât
și în afara lui, asigurarea concordanței legii în vigoare cu prevederile
celorlalte acte normative, în deosebi cu cele ale Legii nr.32/2000
privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor,
dezvoltarea atribuțiilor Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor,
eliminarea restricției prin care persoanele fizice și juridice române**

erau obligate să încheie contractele de asigurare cu societăți stabilite în România, introducerea unor prevederi referitoare la clasele de asigurare privind asigurările de credite și garanții și a asigurărilor de pierderi financiare, ș. a.

Întrucât reglementarea propusă cuprinde la art.64 și o infracțiune, proiectul se înscrie în categoria legilor organice.

2. La titlu, potrivit uzanței în redactarea actelor normative, titlul proiectului trebuie redactat astfel:

“**Lege** pentru modificarea și completarea Legii nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în România”.

3. La Art.I, partea introductivă, întrucât Legea nr.136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, după adoptare a mai suferit unele intervenții legislative, pentru o informare completă trebuie introdusă sintagma “cu modificările și completările ulterioare”, după numărul și data Monitorului Oficial al României în care aceasta a fost publicată.

4. La pct.1, semnalăm faptul că noțiunea nou introdusă “asigurări generale” nu este definită în cuprinsul legii, doar parțial existând unele enumerări (art.31 alin.1 și art.44). Pentru claritate, sugerăm o definire a acestui concept ca de altfel și a altor noțiuni folosite în cuprinsul legii precum “asigurat”, “asigurător” și “notă de acoperire” (pct.10).

5. La pct.4, având în vedere că formularea “prevăzută la alineatul precedent”, din cuprinsul art.5 alin.(2) este neriguroasă, nefiind recomandată de normele de tehnică legislativă, propunem înlocuirea acesteia cu o normă de trimitere la alineatul avut în vedere, în următoarea redactare: “prevăzută la alin.1”.

Această observație este valabilă și pentru norma de la art.20¹ alineatul ultim, unde se va scrie “prevăzute la alin.1- 4”.

6. La pct.7, textul propus nu satisface exigențele legislative. Pe de o parte, nu se poate vorbi de “norme adoptate și emise”, ci de norme adoptate în baza legii de Comisia de Supraveghere, pe de altă parte, prin referirea exclusivă “la asigurările obligatorii sau ale contractului de asigurare, în cazul asigurărilor facultative” se exclud celelalte cazuri care pot să apară în cadrul sistemului de asigurări.

Observația privește și pct.43 din proiect.

Totodată, având în vedere că respectivele norme **sunt de aplicare** a dispozițiilor Legii nr.136/1995, considerăm că adoptarea acestora ar trebui să se realizeze **prin hotărâre a Guvernului**, la propunerea Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor.

Reiterăm recomandarea și pentru art.41¹ alineatul ultim, art.53, art.60 alin.3 și art.69².

7. La pct.9, pentru încadrarea în exigențele de tehnică legislativă, enumerările subsumate art.10 alin.3 le propunem să fie marcate cu litere mici ale alfabetului, în locul liniuțelor.

Reiterăm observația și pentru situația similară de la art.40¹ și art. 60 alin.3.

Tot referitor la art.10 alineatul ultim, având în vedere prevederile art.35 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, potrivit cărora în redactarea actelor normative verbele se utilizează la timpul, forma afirmativă, propunem înlocuirea formei verbale “vor fi stabilite”, cu verbul “se stabilesc”.

8. La pct.13, întrucât condițiile de asigurare se stabilesc prin contractul de asigurare, sugerăm înlocuirea locuțiunii “în condițiile de asigurare”, de la art.15 alin.1, prin locuțiunea “în condițiile contractului de asigurare”.

Totodată, pentru claritatea exprimării, recomandăm reformularea părții de final a alin.2, astfel:

“... în lipsa unei clauze diferite stabilită de părți”.

9. La pct.16, pentru uniformitate în redactarea actelor normative modificatoare, sugerăm ca partea dispozitivă a punctului să se reformuleze, astfel:

“16. După alineatul 2 al articolului 19 se introduce un nou alineat, alin.3, cu următorul cuprins:”.

După acest exemplu, se va proceda și în cazul părții dispozitive a pct.17 și pct.50 .

10. La pct.18, observăm că ipotezele juridice din alin.1 și cele imediat următoare sunt diferite și, deci, ar urma ca alin.1 al art.20¹ să constituie articol distinct.

În ce privește alineatele imediat următoare, acestea prin separare vor constitui un articol distinct.

La actualul alin.3, propunem eliminarea ultimei părți a textului “în cazul în care valabilitatea acestuia nu a expirat”, textul fiind inutil, excluzându-se o asemenea ipoteză, deoarece, nu se poate extinde denunțarea unui contract la o perioadă în care nu mai există.

11. La pct.22, având în vedere că în actul normativ de bază alineatele, ca elemente structurale ale articolelor, nu sunt marcate cu cifre arabe încadrate între paranteze și ținând seama că dispozițiile de modificare și de completare se încorporează în actul normativ de bază de la data intrării lor în vigoare, pentru uniformitate în redactarea textului, la art.31 alin.2, expresia “prevăzute la alin.(1)” se va scrie “prevăzute la alin.1”.

Această remarcă este valabilă și pentru norma propusă la art.63 alin.3, lit. a),b), c), d) și alin. 4.

12. La pct.31, expresia de “rezerve tehnice” (care nu se mai întâlnește în text) trebuie înlocuită cu “rezervele de prime”.

13. La pct.32, referitor la art.40¹ alin.1, trebuie făcut acordul gramatical între substantivul “asigurătorii” și atributul următor prin forma “lor” în loc de “săi”.

Aceeași observație o facem și pentru alin.2.

14. La pct.33, pentru uniformitate în redactarea actelor normative, propunem reformularea părții dispozitive a punctului, astfel:

“33. Titlul secțiunii a 5-a se modifică și va avea următorul cu următorul cuprins:”.

După acest exemplu se va proceda și la pct.36.

15. La pct.34 și 35, întrucât după art.44 se preconizează introducerea a două noi articole, pentru simplificarea dispoziției, propunem ca acest aspect să fie evidențiat printr-un singur punct, cu următoarea parte dispozitivă:

“34. După articolul 44 se introduc două noi articole, art.44¹ și 44², cu următorul cuprins:”.

În continuare, se va reda textul propus pentru aceste articole și, pe cale de consecință, se va elimina partea dispozitivă a pct. 35 și se va proceda la renumerotarea corespunzătoare a punctelor Art.I.

16. La pct.37, întrucât numerotarea articolelor se succede în ordinea firească, indiferent de secțiunea din care acestea fac parte, propunem reformularea părții dispozitive a punctului, astfel:

“37. După articolul 45 se introduce un nou articol, art.45¹, cu următorul cuprins:”.

17. La pct.39, pentru un plus de rigoare în redactarea textului, sugerăm înlocuirea expresiei “Persoanele fizice și cele juridice”, din cuprinsul art. 48 alin.1, prin expresia “Persoanele fizice și juridice”.

18. La pct.40, în ce privește art.48¹ alin.2, pentru claritatea exprimării, propunem reformularea părții de final, astfel:

“... probator al plății primei de asigurare ...”.

19. La pct.42, apreciem că norma este insuficient conturată, întrucât nu se face distincția între pluralitatea de asigurări și alte instituții juridice, respectiv, coasigurarea, asigurarea unică, precum și pluralitatea de asigurători.

Propunem revederea textului și nuanțarea necesară.

20. La pct.44, în ceea ce privește art.54 alin.1, considerăm că expresia “fără a se depăși limitele prevăzute de legislația în vigoare” nu are valența juridică proprie unui act normativ și propunem eliminarea sa.

21. La pct.48, la alin.2 al art.60, urmează să se realizeze acordul gramatical corect, prin înlocuirea cuvintelor “din volumului”, cu “din volumul”.

22. La pct.49, în ceea ce privește art.61 alin.4, pentru fluența exprimării, propunem ca atributul din rândul 2 “neasigurate” să fie mutat după substantivul “tramvaie”.

23. La pct.50 privind art.61¹ alin.6, textul propus creează confuzii, întrucât, legitimare procesuală pot avea Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și administratorul fondului, nu doar în calitate de reclamant ci și în calitate de pârât, ce poate avea ca urmare obligarea fondurilor de protecție la plata unor sume de bani și, ca atare, propunem reformularea textului astfel:

“Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și administratorul fondului au legitimare procesuală în orice proces în care sunt implicate persoanele aflate într-o relație juridică cu fondurile de protecție pentru obligațiile de plată achitate de către fondurile de protecție sau debitele certe ale acestora față de asemenea persoane”.

24. La pct. 51, pentru o exprimare specifică stilului normativ, la art.62, locuțiunea “constituite conform art.60” propunem să fie înlocuită cu locuțiunea “constituite conform prevederilor art.60”.

25. La pct.52, semnalăm că norma din art.63 alin.1 ar trebui să se refere exclusiv la constatarea și sancționarea contravențiilor, și nu la “încălcarea dispozițiilor legii și a normelor adoptate în aplicarea acesteia”, întrucât art.63 are drept obiect reglementarea răspunderii contravenționale. Totodată, nu se poate susține că regula din art.63 alin.1 ar fi aplicabilă și în cazul săvârșirii infracțiunii prevăzute de art.64.

Pentru o mai bună sistematizare a normelor, ar trebui ca actualul alin.1 al art.63 să fie prevăzut după actualele alin.2 și 3 prin care sunt stabilite faptele care constituie contravenții și sancțiunile aplicabile.

Totodată, precizăm că textul ar trebui să stabilească drept agenți constatatari ai contravențiilor „persoane anume împuternicite de către Comisia de Supraveghere a Asigurărilor” întrucât, în conformitate cu art.15 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, constatarea contravențiilor se face de către **persoanele** anume prevăzute în actul normativ, numite în mod generic „agenți constatatari”, și nu de către anumite autorități.

Propunem următoarea formulare:

“Constatarea contravențiilor se face de către persoanele anume împuternicite de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor, iar sancțiunile se aplică de către Consiliul Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor”.

26. Art.63 alin.2 lit.d) cuprinde sancționarea unor fapte prin trimiterea generică la normele legale în domeniul asigurărilor obligatorii de răspundere civilă pentru pagube produse terților prin accidente de autovehicule. Această soluție legislativă, de sancționare prin norme în alb, este contrară art.3 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, conform căruia actele normative prin care se stabilesc contravenții trebuie să cuprindă **descrierea faptelor** ce constituie contravenții. Precizăm de aceea că dispozițiile din proiect trebuie să facă referire expresă la dispozițiile a căror încălcare constituie contravenție.

27. La art.63 alin.2 lit.e), ținând seama de dispoziția din art.17 alin.2 la care se face trimitere, textul ar trebui să aibă în vedere „**termenul de plată**”, și nu „**termenul de reziliere**”.

28. Semnalăm că pentru un plus de rigoare în reglementare, în art.63 alin.2 lit.f) ar trebui să se facă trimitere în mod expres la art.19

alin.(3), care prevede obligația brokerului de asigurare de a face comunicarea către asigurator, putând fi analizată următoarea formulare:

“f) necomunicarea producerii riscului asigurat de către brokerul de asigurare, în condițiile art.19 alin.3.”.

29. La art.63 alin.3 lit.a), sancțiunile contravenționale complementare ar trebui prevăzute în mod alternativ, astfel:

“a) ... 50.000.000 lei și cu limitarea operațiunilor, cu interzicerea ... sau cu suspendarea ori retragerea autorizației asiguratorilor”.

Aceeași observație este valabilă și pentru prevederea sancțiunilor contravenționale complementare în cuprinsul art.63 alin.3 lit.d), pentru care propunem următoarea formulare:

“d) ... 5.000.000 lei și cu interzicerea ... sau cu suspendarea ori retragerea autorizației”.

30. La pct.53 privind art.64 nu este necesară prevederea naturii juridice a amenzii, deoarece textul califică fapta în mod expres drept infracțiune. Propunem de aceea înlocuirea expresiei „amendă penală” cu „amendă”.

Totodată, pentru o mai bună sistematizare a normelor în proiect, sugerăm ca actualul art.64 să fie prevăzut înaintea dispozițiilor referitoare la contravenții. În această situație, actualul art.63 ar deveni art.64, astfel încât trimiterile la dispozițiile acestuia din cuprinsul art.66, 67 și 68 ar trebui modificate.

31. La pct.55, precizăm că, în lipsa unor dispoziții exprese, contravențiilor din proiectul de lege le sunt aplicabile normele referitoare la modalitatea de constatare și sancționare a contravențiilor din Ordonanța Guvernului nr.2/2001. În consecință, conform art.21 din acest act normativ, contravențiile sunt constatate printr-un **proces-verbal** încheiat de agentul constatatator, iar sancțiunile sunt aplicate prin **rezoluție scrisă pe procesul-verbal**. Norma din art.66 din proiect instituind doar o soluție derogatorie de la art.32 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, care stabilește regula depunerii plângerii la organul din care face parte agentul constatatator, trebuie de aceea să facă referire în mod expres la procesul-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii, și să se refere la **plângerea**

împotriva acestuia, și nu la „contestații împotriva măsurilor sancționatorii”, astfel:

“Art.66. - Plângerea împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se depune la instanța competentă potrivit legii.”

32. Semnalăm că norma din **pct.56** privind art.67 trebuie eliminată, întrucât „actualizarea cuantumului amenzilor” reprezintă în fapt o **modificare** a Legii nr.136/1995, care nu poate fi realizată prin **norme** ale Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor. Precizăm de altfel că și instituția actualizării prin **hotărâre a Guvernului** a limitelor amenzilor contravenționale prevăzute în acte normative de nivel superior a **fost eliminată** din reglementarea contravențiilor, prin Legea nr.180/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2001. Singura modalitate de reducere sau de majorare a acestor limite este **modificarea** actului normativ prin care sunt stabilite și sancționate contravențiile, cu respectarea principiului ierarhiei actelor normative. Propunem de aceea ca în art.I pct.67 din proiect să se prevadă abrogarea art.67 din Legea nr.136/1995.

33. Pentru asigurarea uniformității în reglementarea domeniului contravențiilor, propunem ca la **pct.57** privind art.68 să fie utilizată formula consacrată în cazul normei de completare cu dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001:

“(2) Contravențiilor prevăzute la art.64 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare”.

Precizăm că textul face trimitere la art.64 conform propunerii anterioare referitoare la prevederea infracțiunii din actualul art.64 în art.63.

34. La pct.59, în ceea ce privește art.69¹ alin.2, recomandăm revederea normei, astfel încât în situația în care există neconcordanțe între legea de față și celelalte acte normative în domeniu, rezolvarea acestora să fie făcută în cuprinsul proiectului de lege, fiind preferabilă o astfel de rezolvare.

35. La Art.IV, întrucât prin art.5 din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României se stabilește în care parte

a acestui oficial se publică actele normative, propunem eliminarea cuvintelor "Partea I".

36. La Art.V, având în vedere că, după adoptare, Legea nr.136/1995, propusă pentru republicare, a mai suferit unele intervenții legislative și ținând seama că art.13 din Legea nr.202/1998 reglementează modul de republicare a actelor normative în Monitorul Oficial al României, sugerăm înlocuirea sintagmei "cu modificările și completările aduse prin prezenta lege", prin sintagma "cu modificările și completările ulterioare și cu cele aduse prin prezenta lege", precum și eliminarea cuvintelor "Partea I".

PREȘEDINTE
[Signature]
Dragoș ILIESCU

București,

Nr. *1635/26.11.2003*